

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۱۸/۱۲/۲۷

سلطان جان کلیوال

ايا مون رينتيا هم يو باعظمه ملت يو؟

په فیسبوک او د افغان - جرمن په ویب پاڼه کی می د گران دوست روښان خادم صاحب یوه لنډه لیکنه د « باعظمه ساده ملت » تر سرلیک لاندی چی د نومبر د میاشتی په (۶) کال (۲۰۱۸) یی خپره کړی وه و لوستله. لیکنه لنډه او په زړه پوری وه . له مانه غیر هم ډیرو دوستانو خوښه کړه او خورا ښه ډیری تائیدی تبصری هم ور باندی وشوی. زه د قدرمن دوست خادم صاحب دی لوړ وطنی احساس ته په درنه سترگه گورم اوداچی هغه د نیمی پیری نه را په دی خوا یعنی له کوچنیوالی څخه پیژنم نو په دی هم پوره باوری یم چی، خادم صاحب په خپل وطن او د وطن په خلکو یو کلک مین شخصیت دی او دا مینه، ده ته د نیکونو نه اوپه خاصه توگه د ده د والد د لوی استاد مرحوم مولانا قیام الدین خادم صاحب څخه په میراث را رسیدلی او ده هم د دی وراثت ډیره ښه پالنه کړیده .

زه په مسلکی لحاظ تاریخ پوه نه یم، خو څه چی می د پخو استادانو د لیکنو او تاریخی آثارو نه زده کړیدی د خادم صاحب د دی لیکنی تر لوستلو وروسته راته دا پوښتنه په ذهن کی را وگرځیده چی) ایا مونږ په رینتیا هم یو با عظمه ملت یو؟ (په دی خو پوهیږم چی میرویس نیکه د وخت د فارس متجاوزینو تسلط ته خاتمه ورکړه او اولادی یی په اوسنی ایران هم حکمرانی و چلوله. لوی احمدشاه بابا چی د لوی افغانستان بانی و، له بخارا تر دهلی او له پامیر تر مشهد او نساپوره پوری یی یوه لویه امپراطوری جوړه کړه. زوی یی اعلیحضرت تیمورشاه هغه وساتله خو د اولادونو تر منځ شخړو یی هغه و نه ساتلی شوه. دامی هم لوستلی دی چی د انگریزی استعمار سره دری کرته افغانانو لوی جگری کړیدی، کله یی ماتی خورلی او کله یی بری په برخه شوی، چی د ماتی لویه وجهه یی هم د په هیواد کی د سالم زعامت نه شتون بللی شویدی. ډیرو زمامدارانو د دی د پاره چی قدرت تر د لاسه کړی د خپل وطن د دښمنانو سره یی لاسونه یو کړی او د دی ملت تاریخی عظمت ته یی زیان رسولی دی. د خپل قدرت ساتنی د پاره یی ډله ایزی وژنی هم کړی او خان یی یو مطلق العنان زعیم جوړ کړیدی. دا سلسله له هماغو تیرو زمانو راهسی تر ننه پوری همداسی را روانه ده او دا نه ده معلومه چی تر کومه پوری به دوام و مومی؟

زما اصلی پوښتنه داده چی زمونږ ولسونو خو د انگریزانو سره د مبارزو او گرمو جگړو په میدانونو کی خپلی وینی توی کړی او له نیکه مرغه مونږ ته یی په خپل ویاړلی تاریخ کی گڼ شمیر ملی قهرمانان راپریښی دی، خو ایا دا ملی قهرمانان همدا اوس زمونږ د ملت د ټولو قومونو د پاره ملی قهرمانان دی؟

اعلیحضرت غازی امان الله د وروستی وار د پاره د وطن مکمله آزادی د انگریزانو نه د گرمی جگری په نتیجه کی تر دلاسه کړه، خو بیا همدا با عظمه ملت د زاره دښمن ښکار شو او د دی ملی زعیم په وړاندی یی د مذهب د ټیکه دارانو په تبلیغ او پروپاگندی سره هغه دی ته مجبور کړ چی وطن پریردی او بی له وینو تویوڅخه له واک نه تیر شی او ځای یو شمیر داسی کسان ونیسی چی د تاریخ یوه توره او کرغیرنه برخه یی مونږ ته را پریښی ده. خو دا پرون کی و مو لیدل چی د غازی امان الله خان ځای ناستی حبیب الله کلکانی چی د سقاو په زوی شهرت میندلی دی د دری ژبی د وتلی شاعر خلیل الله خلیلی د (عیار از خراسان) د کتاب د خپرولو نه وروسته د همدی ملت د گڼو اوسیدونکو له خوا د قهرمان په نوم د نوی قیر خاوند شو. په همدی توگه وینو چی ډیرو کسانو ته شهید سردار محمد داود د مدبر ملی زعیم په توگه ښکاری او هغه د وطن تر ټولو لوی خدمتگار بولی. په همدی توگه ځینو ته نورمحمد تره کی، ځینو ته حفیظ الله امین، ځینو ته ببرک کارمل، ځینو ته ډاکټر نجیب، ځینو ته احمدشاه مسعود، استاد ربانی، ډیرو ته ملا محمدعمر مجاهد، عبدالعلی مزاری، ځینو ته جنرال رشید دوستم، ځینو ته گلبدین حکمتیار، ځینو ته رسول سیاف او نور او نور مدبر مشران، ملی رهبران او ملی قهرمانان بریښی.) د اشخاصو د یادولو نه زما مطلب دوی نه بلکی د دوی پلویان دی (د دی هر یوه طرفدار اړخ ته د خپل مشر نه غیر دا نور نه یواځی داچی ملی شخصیتونه، نه بریښی بلکی د ملی خائنینو په قطار کی یی شمیری او هره خوا د بیلو بیلو دلایلو په وړاندی کولو سره خپله طرحه سمه او د نورو ناسمه بولی .

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنیت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بڼی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکی په خیر و لولی

محترم خادم صاحب په يو بله ليکنه کې چې نوم يې دی (افغان ملي گيرائی) د ملت د پيژندنې په هکله داسې راوړی :

[بله مهمه او د اکثره علماوو تر منځه منل شوی نظريه د ارنست رينان فرانسوي مورخ او فيلسوف (۱۸۹۲-۱۸۸۲) نظريه ده او د دغه کلمې د پاره يې تعريف وړاندې کړی دی او پوښتنه کوی چې ملت څه شی دی؟ هغه وايي: «ملت د خلکو هغه مجموعه ده چې په يوه محدود جغرافياي ساحه کې د يو بيرغ لاندې د مشترک تاريخ ، مشترک کلچر ، ژبې ، استقلال او اقتصادي مشترکوکنو په درلودو سره ژوند کوی او ملت تشکيلوی»]

اوس د پورته تعريف له مخې ايا د افغانستان ټول قومونه داسې مشترک تاريخ لری چې ټولو ته سم ښکاره شی او هغه خپل ملي تاريخ و گڼي؟ ايا ټول هغه اقوام چې د افغانستان په نوم په مشخصه جغرافيه کې ژوند کوی، ځانونه افغانان بولي؟ ايا دوی يو گډ کلچري جوړښت لری؟ ايا دوی ټول دا منی چې پښتو او دري زمونږ ملي او رسمي ژبې دي؟ ايا دوی ټولو قومونو ته ملي گټې يو ډول بريښي؟ او بلاخره ايا دا ټول قومونه چې د افغانستان په نوم په يوه محدوده جغرافيه کې ژوند کوی په خپل ټول تاريخ کې د نمونې په توگه يو ملي قهرمان چې ټول ورته قهرمان و وايي او يا يو ملي ځانين چې ټول يې ځانين و گڼي، لرلی دی او يا يې لری؟

که چيری د دی پورته پوښتنو او په لسگونه د داسې نورو پوښتنو ځواب مثبت وی نو بيا خو په ريښتيا چې مونږ يو باعظمته ملت وو او يو. خو که د دی ټولو پوښتنو ځواب منفي وی او نن ورځ گڼ شمير په دولتي امتيازاتو کې شامل کسان هم په ښکاره چيغې وهی چې (ما افغان نيستم) نو بيا څنگه دا دعوه کولی شو چې مونږ يو با عظمته ملت يا وو او يا اوس يو؟ که يوه زمامدار انگریز را وستی وی او واک ته يې ځان رسولی وی، بل روس را وستی وی او حکمرانی ته رسيدلی وی، بل امریکن را وستی وی او په بی دفاع ولس پاچاهی کوی، بل غواړی پاکستان او ايران را ولی او دا ملک هغوی ته ور تسليم کاندی، ايا بيا هم مونږ يو باعظمته ملت يو؟

له دی کبله می هيله داده چې که چيری محترم روښان خادم صاحب او يا کوم بل دوست د احساساتو نه پرته په دی برخه کې لږه رڼا واچوی چې مونږ کومی داسې لاس ته راوړنی لرو چې ځان ته د يوه با عظمته ملت خطاب کوو؟ تر څو زما په څير د نورو دوستانو په ذهن کې هم دا ډول انديښمنو پوښتنو ته يو د قناعت وړ ځواب پيدا شی. نوپه دی توگه به هم به زما او هم به يې زما په څير د نورو دوستانو په پوهولو کې ډيره مرسته کړی وی.

په ډير درناوی.
کليوال